

Добровольська О.С., Кондратюк В.І.
*студенти 2-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

РОЛЬ ЕТИКИ У ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Дотримання адвокатами етичних норм професійної поведінки є надзвичайно важливим аспектом у їх правозахисній діяльності. Оскільки адвокатура є недержавним самоврядним інститутом, який гарантує виконання захисту, представництва, етичні правила поведінки повинні обов'язково бути наявними у такій важливій професійній спільноті юристів.

Адвокат виступає носієм обов'язків перед колом осіб. Проблема полягає у виникненні суперечностей між покладеними на нього зобов'язаннями, які безпосередньо стосуються усіх інших суб'єктів. Досягання консенсусу між цими групами можливе тоді, коли адвокат буде дотримуватися моральних вимог і правил поведінки, які займають не останнє місце в світовій адвокатській спільноті. Вони розглядаються як одна з необхідних передумов повноцінного функціонування адвокатури та виконання нею ж її важливої соціальної та громадської ролі в демократичному та рівноправному суспільстві. Етика адвокатів виступає як один із основних та фундаментальних професійних зобов'язань адвокатури, що встановлюється в Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [1].

Фактична та абсолютна моральність знаходяться у, так би мовити, постійному діалозі одна з одною, адже являють собою взаємозв'язок свідомості, почуттів та інтелекту. Моральний рівень у всіх людей неоднаковий, що зумовлено не так рівнем інтелекту, як волею, внутрішніми переконаннями, власним визначенням поняття сенсу життя, характером. До моральної юридичної культури відносять моральну свідомість та етику. Моральна свідомість дає визначення для таких засадних поняттях, як добро і справедливість, саме за якими наше суспільство функціонує кожного дня. Поведінка юриста та його етичні стандарти є прямим відображенням його моральної свідомості [2, с. 2].

Безумовно, у такого важливого питання, як перелік необхідних правил етичної поведінки, має бути закріплення у вигляді нормативно-правового акту. Переслідуючи цю мету, Міжнародне юридичне співтовариство досягло консенсусу у створенні відповідного документу, що являє собою звід етичних вимог для адвокатської професії, – Генеральні принципи етики адвокатів. Саме необхідність єдиного нормативного акту для абсолютно кожного юриста світу, у якому будуть закріплені основоположні засади та вимоги з моральної точки зору та точки зору професійної етики, мотивували правників до створення цього документу.

Він підкреслює те, що до етичних вимог адвокатської професії, зокрема, є компетентність адвоката, знання й розуміння ним закону, вимогливість до себе, пошана до клієнта та його інтересів, дотримання принципу конфіденційності [3, с.161.].

Розглядаючи це питання, неможливо оминати й роль такого нормативно-правового акту, як Правила адвокатської етики. Можна сказати, що вони являють собою сукупність правил поведінки адвоката, закріплений різними нормами соціуму і вироблений безпосередньо представниками адвокатської професії. Саме вони конкретизують гуманістичне призначення адвокатури як правозахисного інституту.

Правила конкретизують та узагальнюють загальні положення, які демонструють взаємозв'язок Правил адвокатської етики і діючого законодавства, що регулює інститут адвокатури, дію Правил адвокатської етики за предметом, колом осіб і в часі [4, с.17].

Цей нормативно-правовий акт розглядає головні положення адвокатської етики та моралі, а саме: незалежність і свободу адвоката у здійсненні своєї професійної діяльності; додержання закону; перевага інтересів клієнтів; неприпустимість конфлікту інтересів; конфіденційність; компетентність і добросовісність; повага до адвокатської професії.

Правила дають вказівку на те, що адвокати у здійсненні своєї професійної діяльності мають бути забезпеченні можливістю здійснення власної роботи, максимально емансипованої від перешкоджаючих факторів; повинні мати можливість виконання власних прав і обов'язків, а також, без сумніву, не піддаватись будь-якому зовнішньому впливу. Виняткова мета адвокатури формулює повну свободу від втручання у процес правового захисту з боку держави, політичних партій, усіх структур та органів, а також навіть власних інтересів адвоката. Для дотримання цього, у своїй професійній діяльності адвокат обов'язково має бути принциповим у виконанні своїх професійних обов'язків, відстоюванні професійних прав, гарантій адвокатської діяльності та їх результативному використанні в інтересах клієнтів.

У власних фахових призначеннях адвокат мусить застосовувати усі свої навички та професійні уміння для належного відстоювання прав та інтересів фізичних і юридичних осіб, дотримуючись чинного законодавства, сприяти установленню та практичному втіленню принципів верховенства права та законності. Також адвокат не може консультувати клієнта та надавати йому поради, спрямовані на покращення становища, спричиненого фактом здійснення правопорушень, та іншим чином навмисно підштовхувати їх до скоєння клієнтом чи іншими особами. Адвокат у своїх діях не має права використовувати засоби і методи, що суперечать чинному законодавству або цим правилам адвокатської етики. Починаючи спілкування з клієнтом, адвокат повинен чітко визначити, що, надаючи йому допомогу, він вважає неприпустимим порушення закону і не чинитиме останні, але захищатиме

інтереси клієнта всіма законними засобами та способами, докладаючи максимальні зусилля [5, с.74-75].

Підбиваючи підсумки, слід відзначити, що етична сторона професійної роботи адвоката є комплексним поняттям, що включає велику різноманітність моральних засад та принципів, що регулюють відносини між адвокатом та іншими суб'єктами правової допомоги та відіграє провідну роль у професійній діяльності адвоката.

Список використаної літератури

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон від 05.07.2012 №5076-VI. С. 1438 ст.

2. Філонов О. В., Шкарупа В.І., Титов Р.А., Кінаш Ю.С. Адвокатура України: навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 624 с.

3. Погорецький М.А Яновська О. Г. Адвокатура України: : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2014. ст. 368.

4. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Правила адвокатської етики / упоряд. В. Агєєва. Київ: Смолоскип, 2016. 32 с.

5. Адвокатура України: підручник: у 2 кн. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Нац. ун-т «Одеська юридична академія» ; за загальною редакцією С. Я. Фурса, Н. М. Бакаянова. – Вид. 2-ге, допов. і перероб. – Київ : Алерта, 2016. – (Процесуальні науки).

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Владишевська Вікторія Вікторівна**

Доукіна Н.В.

студентка 1-го курсу магістратури факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

АДВОКАТСЬКА ЕТИКА ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ

Надійний захист прав людини – вищий критерій оцінки діяльності всіх інститутів держави, що складають систему правоохоронних і правозахисних органів. У юридичному механізмі захисту прав людини особливе місце посідає адвокатура, головною соціальною місією якої є захист прав людини. Рівень розвитку адвокатури є одним із індикаторів демократичності суспільства, одна з ознак стану захищеності прав людини. Здійснюючи захист особи перед адвокатом нерідко постає дилема з приводу дотримання